

polaga se kar na solnce, kjer se samo ob sebi zvije kakor cev. Lubje od debelejših debel prihaja na trg v obliki ravnih ploč, katerim velé „tabla,“ ali „plancha“. Tako lubje pa se mora posušiti pod pritiskom, ker bi se sicer tudi kolikor toliko zvilo. Zato je najpreje za malo časa na solnce pokladajo, a potem v kupe zložé in obložé. Drugega dne se ploče zopet položé na solnce, in potem v kupe; tako delajo več dnij.

Kedar je lubje posušeno, cascarillero še ni gotov s svojim delom, sedaj še le ga čaka najhujše delo, ker se mora lubje znositi v mesto. Drvarji s težavo ležijo po po ozkih presekah, in človek si še misliti ne more, ako ni videl, kako utruji tako delo. Videl sem kraje, kjer so lubje nosili po 15 do 20 dnij, in ko sem videl plačo, katero so delavci za delo prejeli, nisem se mogel načuditi, da se sploh more dobiti delavec za tako težko delo in tako pičlo plačo.

Poučni in zabavni drobiž.

Nov računski stroj. Ruski uradnik Odner je izumel stroj, s katerim se lahko hitro sešteva, odšteva, množi in deli. Vsa manipulacija obstoji v tem, da se posebno napravljeni ročaj premakne na levo ali desno, pri množenju ali delanju se še premakne mali cilindri gori ali pa doli. Ves stroj je tako priprost, da se skoro pokvariti ne more. Z njim se tudi lahko hkrati množi in sešteva. Tak stroj, ki se imenuje aritmometer, velja kacic 150 gld.

Električna rastlina. V Indiji našli so rastlino, ki šest metrov daleč vpliva na magnetično iglo. Po noči pa tega električnega toka v tej rastlini ni opaziti. Iz tega pač smemo sklepati, da elektriko vzbujajo kemična presnavanja vršéča se v rastlini vsled solčne svetlobe.

Pajki in gozd. Profesor dr. C. Keller v Curihi je po svojih preiskovanjih prišel do spoznanja, da so pajki kaj važni za ohranitev gozdov, ker pajki pokončajo veliko množino zelo škodljivih listnih uši in družih mrčesov. Keller je preiskal drob brezštevilih pajkov, ter jih je zasledoval ob njih življenju in prišel je do zaključka, da so pajki koristnejši gozdom nego vse ptice skupaj.

Zarad enega vrabca. Pred nedavnim časom ustavil je neki vrabec parni stroj v neki tovarni, zarad česar je moral prenehati nad sto delavcev z delom. To se je pa tako le dogodilo: Vrabec si je s svojimi tovariši izbral podstrešje neke tovarne v Sprembergu za svoje bivališče. Enkrat so se vrabci med seboj ruvali in eden pade v posodo za vodo, ki je bila namenjena za parni kotel in vtone v njej. Voda, ki je šla skoz cev v parni kotel, potegnila je seboj vrabca in cev se je zamašila, vsled česar parni kotel ni dobil več vode — na kratko, parni stroj se je moral ustaviti — zarad enega vrabca.

Ceno vino. Leta 1426. je stalo na Virtemberškem vedro dobrega starega vina 13 kr.; 1484. l. ni bil bokal več vreden nego eno jajce in l. 1539. so bili sodi več vredni nego vino v njih. Nek plemenitaž, ki je bil ob enem prvi sodnik v vasi, pridelal je toliko vina, da ni vedel kaj z njim početi. Prišel je do kaj čudne misli, kako vino dobro v denar spraviti. Povabil je bil namreč svoje kmete, da naj pridejo zastonj vino popiti, kar so prav radi storili. Vsled mnoge pijače nastali so redni poboji in tožeb ni bilo konca ne kraja. Grajščak, ki je bil ob enem sodnik, je dosegel svoj namen in imel je priliko, kmete kaznovati z globami v denarji in s povišanjem davščine in tako so mu vino drago plačevali.

Novice.

— **Osobne vesti.** Ministerstvo za uk in bogočastje imenovalo je gospodično Terezo Wennig iz Gradca za asistentinjo na tukajšnji c. kr. strokovni šoli za umetno vezenje in šivanje čipek. — Poštna oficijala Ferdinand Tomažič v Ljubljani in Evgen Parutta v Trstu imenovana sta kontrolorjema na dose-danjih službenih mestih.

— **C. kr. deželni šolski svet** je sporazumno z knezoškofijskim ordinarijatom v Ljubljani podelil profesorja Metelke ustanove po 42 gld. naslednjim učiteljem: Avgustu Arzelinu v Ljubnem, Gregorju Koželju v Št. Gotardu, Frančišku Rojini na Dobravi pri Kropi, Jožefu Bozji na Blokah, Kristijanu Engelmannu v Starem Trgu pri Poljanah in Fr. Grosu v Suhornu. Ustanove vitnarskega društva po 43 gld. je pa podelil c. kr. deželni šolski svet tem učiteljem: H. Likarju v Grahovem, Fr. Gärtnerju v Velesovem, Fr. Lavriču v Škocjanu.

— **Mestna hranilnica ljubljanska.** Meseca decembra 1891 vložilo je 475 strank v mestno hranilnico ljubljansko 216.273 gld., vzdignilo pa 253 strank 134.178 gld. 31 kr.

— **Na tukajšni podkovski šoli** vršile so se dne 27. in 28. decembra skušnje pred izpraševalno komisijo, kateri predsedoval je vodja šole dr. vit. Bleiweis Trsteniški, člana komisije bila sta c. kr. okrajni živinozdravnik Zadnikar in učitelj Šlegel. Dne 27. bili so na vrsti kovači brez šole, bilo jih je 16, po narodnosti bilo je 8 kranjcev, 6 štajarskih Slovencev, 1 koroški Slovenec, 1 Čeh. Skušnjo naredilo je s povoljnim vspehom le 11 kovačev, 5 in sicer mlajših kovačev mora skušnjo ponavljati, ker so bili premalo izvežbani. Dne 28. delali so skušnjo učenci podkovske šole, bilo jih je 5 učencev, ker je eden zaradi bolezni šolo med letom zapustil. Vsi so imeli podpore, po narodnosti bilo je 5 kranjcev, eden Primorec. Vsi so z dobrim vspehom postali skušnjo iz podkovstva, 4 naredili so izpit tudi iz mesogledstva; 1 ni bil izprašan, ker ni znal dovolj brati in pisati. Učenci bili so sledeči: Belič Fran iz Ljubljane, Debelak Valentin iz Dolenjevasi, okraj Kranj, Müller Ivan iz Kranjske gore, Rovar Fran iz Planine, okraj Logatec, Gorup Tomaž iz Gaberja, Primorske, sedaj stanujoč v Ložu.

— **Družbi sv. Cirila in Metoda** so poslali kot novoletno darilo: Dr. Ignacij Kotnik 15 gold, nadučitelj Janko Žirovnik 9 gld. in sicer 4 gld. za-se, 5 gld. pa za g. Antona Belca, trgovca v Št. Vidu nad Ljubljano, da si s tem darom kupita oprostnih listkov za novoletna voščila, in vesela družba, zbrana na Silvestrov večer v gostilni g. Frana Jermana v Černomlji, 5 gld. — Naj bi lepi vzgledi gospodov darovalcev našli mnogo posnemovalcev, ki bi tekmovali v podpiranju blagih namenov naše družbe! — Dalje nam je poslal g. Fran Fajdiga, trgovec v Sodražici, 16 gld. 12 kr. kot čisti dohodek tom bole, prirejene na Štefanov večer, z željo, da bi narodnjaki po deželi večkrat napravljali take igre v podporo naši družbi, čisti dohodek utegne precej velik biti, in ljudstvo dobi zanimanje za narodno stvar. Z radostjo pozdravljamo ta nasvet, kakor nas tudi veselé vedno množeči se darovi iz širših krogov našega občinstva. Tako je daroval družbi Ivan Zor, črevljar v Ljubljani, 1 gld. Kot zakasneli pristavek zabeležujemo še dostojno zahvalo za darove: S. R. 1 gld., gospodičini Erika in Milčka Novakovi v Kostanjevici 6 gld. 29 kr., Neimenovan v Postojini 5 gld. in prepozni Celjski pevci 6 gld. 60 kr., kot zakasneli pristavek pa za-to, ker so se omenjeni darovi poslali posameznim udom, ne pa „Vodstvu družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani“, kar naj blagovoli uvaževati se občinstvo, kakor smo to pred